

12 Απριλίου, 1994

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΛΕΝΗ Φ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 371/92)

5 *Συνταγματικό Δίκαιο — Άρθρο 20(1) του Συντάγματος — Δικαίωμα παροχής εκπαίδευσης — Περιορίζεται μόνο διά Νόμου — “Αποφάσεις πολιτικής” της Συμβουλευτικής Επιτροπής που ιδρύθηκε βάσει του περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδύσεως Νόμου του 1987 (Ν. 1/87), δεν μπορούν να περιορίσουν το συνταγματικό αυτό δικαίωμα.*

10 *Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Ιδιωτικές Σχολές — Ο περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαιδύσεως Νόμος του 1987 (Ν. 1/87) — Άρθρο 16 — Προϋποθέσεις, αναφορικά με τα προσόντα του διδακτικού προσωπικού.*

15 *Οι αιτητές προσέβαλαν με την προσφυγή τους την απόφαση των καθ' ων η αίτηση, να απορρίψουν αίτημά τους για συμπερίληψη της αιτήτριας υπ' αριθμό 1 στο διδακτικό προσωπικό της σχολής του αιτητή υπ' αριθμό 2. Η επίδικη απόφαση λήφθηκε βάσει της “απόφασης πολιτικής” των καθ' ων η αίτηση, αναφορικά με το διδακτικό προσωπικό σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.*

20 *Το Ανώτατο Δικαστήριο αυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:*

25 *1. Σύμφωνα με το Άρθρο 20(1) του Συντάγματος “διατυπώσεις όροι και περιορισμοί” του δικαιώματος εκπαίδευσης και παροχής εκπαίδευσης μπορεί να επιβληθούν μόνο διά Νόμου. Οι ούτω καλούμενες, επομένως, “αποφάσεις πολιτικής”, δεν παρέχουν στη διοίκηση οποιαδήποτε νομική βάση για την εξέταση του κρινόμενου αιτήματος.*

2. Η προσφυγή όμως γίνεται αποδεκτή και για τους πιο κάτω πρόσθετους λόγους. Το Άρθρο 16 του Περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσεως Νόμου, (Ν.1/87), προβλέπει τα εξής:

“Ο Διευθυντής και το διδακτικόν προσωπικόν εκάστης ιδιωτικής σχολής, δέον να έχουν πτυχίον ή δίπλωμα, ανεγνωρισμένου πανεπιστημίου ή άλλο κατάλληλον προσόν, αναλόγως του τύπου της σχολής”. 5

Είναι παραδεκτό πως η αιτήτρια έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα M.Sc. αναγνωρισμένου πανεπιστημίου. Ο λόγος για τον οποίο απορρίφθηκε το επίδικο αίτημα είναι γιατί το πρώτο πτυχίο της δεν αναγνωρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας. Σύμφωνα όμως με το πιο πάνω άρθρο του Νόμου, η αιτήτρια έχει δίπλωμα, και μάλιστα μεταπτυχιακό, αναγνωρισμένου πανεπιστημίου. Αυτά που διαλαμβάνουν οι “αποφάσεις πολιτικής”, βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με το Άρθρο 16 του Νόμου. 15

3. Οι αρμοδιότητες της Συμβουλευτικής Επιτροπής καθορίζονται στο Άρθρο 4 του Νόμου 1/87. Απλώς συμβουλεύει τον Υπουργό πάνω σε θέματα που αναφέρονται σ' αυτό. Το Άρθρο 34 του Νόμου προβλέπει πως το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς “διά τον καθορισμόν παντός θέματος όπερ χρήζει ή είναι δεκτικόν καθορισμού και διά την καλύτεραν εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος Νόμου”. Τέτοιοι κανονισμοί δεν έχουν εκδοθεί. 25

Η προσφυγή επιτυγχάνει με ΑΚ200
έξοδα.

Προσφυγή. 30

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε αίτημα των αιτητών για συμπερίληψη της αιτήτριας υπ' αρ. 1 στο διδακτικό προσωπικό της σχολής του αιτητή υπ' αρ. 2. 35

A. Σ. Αγγελίδης, για τους Αιτητές.

P. Παπαέτη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση. 40

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Η αιτήτρια είναι κάτοχος τίτλου M.Sc. του

5 πανεπιστημίου Brunel. Ο δεύτερος αιτητής, ιδιοκτήτης της σχολής Philips College, υπέβαλε αίτηση στο Υπουργείο Παιδείας να συμπεριληφθεί η αιτήτρια στο διδακτικό προσωπικό της σχολής του. Το αίτημα απορρίφθηκε στις 12.3.92. Οι αιτητές προσβάλλουν τη νομιμότητα της αρνητικής γι' αυτούς απόφασης. Η αιτιολογία της περιέχεται στην επιστολή του Διευθυντή Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας. Κρίθηκε από το Υπουργείο πως η αιτήτρια δεν μπορούσε να συμπεριληφθεί στο διδακτικό προσωπικό της σχολής, γιατί δεν πληρούσε τα κριτήρια που θέτουν οι εν ισχύει "αποφάσεις πολιτικής" του, αναφορικά με το διδακτικό προσωπικό σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

15 Αυτές οι "αποφάσεις πολιτικής", όπως αποκαλούνται, λήφθηκαν από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, που ιδρύθηκε βάσει του περί Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσεως Νόμου του 1987, 1/87, (Μέρος ΙΙ) και εγκρίθηκαν, από την "αρμόδια αρχή", όπως αναφέρεται στο παράρτημα 2 της ένστασης. Βάζω σε εισαγωγικά τη φράση "αρμόδια αρχή" γιατί το άρθρο 4 του Νόμου ορίζει ρητά ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή συμβουλεύει τον Υπουργό επί παντός θέματος
20 αφορώντος εις την τριτοβάθμιαν εκπαίδευση, και δεν υπάρχει άλλη "αρμόδια αρχή".

25 Το μέρος των αποφάσεων πολιτικής, που μας αφορά στην υπό συζήτηση υπόθεση, είναι καλύτερα να παρατεθεί αυτούσιο.

30 "Στις περιπτώσεις που μια σχολή εργοδοτεί εκπαιδευτικούς που κατέχουν μεταπτυχιακό τίτλο που χορηγήθηκε με κανονικές διαδικασίες από πανεπιστήμιο που αναγνωρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας, αλλά το πρώτο πτυχίο που κατέχουν δεν αναγνωρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας, όπως και στις περιπτώσεις εκπαιδευτικών που κατέχουν πρώτο πτυχίο αναγνωρισμένου πανεπιστημίου, το οποίο απέκτησαν αφού φοίτησαν αρχικά για ένα χρονικό διάστημα σε μη εκπαιδευτικά αξιολογημένο - πιστοποιημένο ίδρυμα της Κύπρου, μπορούν να συνεχίσουν να εργοδοτούνται από τη σχολή νοουμένου ότι:

35 (α) οι εκπαιδευτικοί αυτοί ήταν μέλη του διδακτικού προσωπικού της σχολής την 31.12.90, και"

40 .....

Συγκεκριμένα, η αιτήτρια έχει πρώτο πτυχίο, το οποίο δεν αναγνωρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας, αλλά μεταπτυχιακό δίπλωμα M.Sc. που αναγνωρίζεται. Δεν εμπίπτει όμως η περίπτωσή της

στην πιο πάνω πρόνοια χαλάρωσης των αποφάσεων πολιτικής, γιατί δεν ήταν μέλος του διδακτικού προσωπικού της σχολής στις 31.12.90.

Στη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου των αιτητών, και αυτή της δικηγόρου της Δημοκρατίας, εγείρονται σωρεία ζητημάτων που άπτονται συνταγματικών διατάξεων και νομικών προνοιών. Θα περιοριστώ στα κεντρικά σημεία που κατά τη γνώμη μου έχουν άμεση και ουσιώστική σχέση, και συνάμα επιλύουν την προσφυγή.

5
10

Το άρθρο 20(1) του Συντάγματος έχει ως εξής:

“20.1 Εκάστος έχει το δικαίωμα να εκπαιδευτεί και εκάστον άτομον ή ίδρυμα έχει το δικαίωμα να παρέχη εκπαίδευσιν τηρουμένων των διατυπώσεων, όρων και περιορισμών των επιβαλλομένων υπό του οικείου κοινοτικού νόμου των αναγκαιών μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή του βαθμού και της ποιότητας της παιδείας ή προς προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος των γονέων, όπως διασφαλίζωσιν υπέρ των τέκνων αυτών εκπαιδευσιν συνάδουσαν προς τας θρησκευτικὰς αυτών πεποιθήσεις.”

15
20
25

Υπογραμμίζω μέρος των προνοιών του άρθρου, για να καταδείξω αμέσως πως “διατυπώσεις όροι και περιορισμοί” του δικαιώματος εκπαίδευσως και παροχής εκπαίδευσως μπορεί να επιβληθούν μόνο διά νόμου. Οι ούτω καλούμενες, επομένως, “αποφάσεις πολιτικής” δεν παρέχουν στη διοίκηση οποιαδήποτε νομική βάση για την εξέταση του κρινόμενου αιτήματος.

30

Η προσφυγή όμως θα γίνει αποδεκτή και για τους πιο κάτω πρόσθετους λόγους. Το άρθρο 16 του Νόμου, 1/87, προβλέπει τα εξής:

35

“Ο Διευθυντής και το διδακτικόν προσωπικόν εκάστης ιδιωτικής σχολής δέον να έχουν πτυχίον ή δίπλωμα, ανεγνωρισμένου πανεπιστημίου ή άλλο κατάλληλον προσόν, αναλόγως του τύπου της σχολής.”

40

Είναι παραδεκτό πως η αιτήτρια έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα M.Sc. ανεγνωρισμένου πανεπιστημίου. Ο λόγος για τον οποίο απορρίφθηκε το επίδικο αίτημα είναι γιατί το πρώτο πτυχίο της δεν

αναγνωρίζεται από το Υπουργείο Παιδείας. Σύμφωνα όμως με το πιο πάνω άρθρο του Νόμου η αιτήτρια έχει δίπλωμα, και μάλιστα μεταπτυχιακό, αναγνωρισμένου πανεπιστημίου. Αυτά που διαλαμβάνουν οι “αποφάσεις πολιτικής”, και που καταγράφονται πιο πάνω, βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με το άρθρο 16 του Νόμου. Δεν σχολιάζω εδώ τη σημασία της φράσης “αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο” που απαντάται συχνά, γιατί δεν χρειάζεται να κριθεί στην παρούσα υπόθεση, εφόσον δεν ήταν αντικείμενο συζήτησης, ούτε και αναγκαίο στοιχείο για την τελική της έκβαση. Παραπέμπω όμως, στα σχετικά για το ζήτημα άρθρα, 1, 5 και 7 του περί Συμβάσεως της ΟΥΝΕΣΚΟ για την Αναγνώριση Σπουδών, Διπλωμάτων και Πτυχίων τα οποία αφορούν την Ανώτερη Εκπαίδευση στα Κράτη που ανήκουν στην περιοχή της Ευρώπης (Κυρωτικού) Νόμου του 1985, 11/85, που έχουν υπερτελή ισχύ του ημεδαπού δικαίου.

Οι αρμοδιότητες της Συμβουλευτικής Επιτροπής καθορίζονται στο άρθρο 4 του Νόμου 1/87. Απλώς συμβουλεύει τον Υπουργό πάνω σε θέματα που αναφέρονται σ' αυτό. Το άρθρο 34 του Νόμου προβλέπει πως το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς “διά τον καθορισμόν παντός θέματος όπερ χρήζει ή είναι δεκτικόν καθορισμού και διά την καλύτεραν εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος Νόμου.” Τέτοιοι κανονισμοί δεν έχουν εκδοθεί.

Η προσφυγή κρίνεται αποδεκτή. Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με £200 έξοδα υπέρ των αιτητών.

*Η προσφυγή επιτυγχάνει με £200,-
έξοδα.*